

N:o 24.

Af Herr S. Johnson från Jönköpings län: Om den ordinarie räntans och kronotondens aflösning medelst kapitalisering och årligt amorterande.

Frågan om uppkomsten och den nu ojemna fördelningen af de grundskatter, hvilka betunga skattejorden, har under de sednare åren så ofta varit föremål för kunskapsrika och välmenande mäns undersökningar och omdömen, att det visst icke bör tillkomma mig att hysa någon förhoppning om att kunna framlägga något bättre än hvad som redan blifvit derom yttradt; men då jag af en ort, som får särdeles tungt vidkännas bördan af dessa grundskatter, är vald att vara ledamot i Riksdagens Andra Kammare och då jag sjelf lifligt känner behovet af att skattejordens betryckta innehafvare måtte på något sätt lindras under sin tunga börda af grundskatter m. m., så vågar jag att, ehuru inseende min ringa förmåga att fullständigt utreda den lika invecklade som viktiga frågan om grundskatternas aflösning från skattejorden, här framlägga ett förslag derom, såsom en uppmaning till Riksdagens mera erfarna och skarpsinniga ledamöter att använda sin större förmåga till denna frågas skyndsamma lösning, på ett sätt, som för fosterlandets arbetssamma och af skatter tryckta jordbruksbefolkning medför lindring och ökad trefnad.

Då man eftertänker huru de särskilda delarne af ordinarie räntan tillkommit, hufvudsakligast under oroliga och krigiska tider, som förr varit nästan normala tillståndet för vårt fädernesland, och huru vissa hemmans innehafvare vunnit befrielse derifrån; så kan man väl icke bestrida, att grundräntans nuvarande börda på vissa icke gynnade hemman är orättvis, hvarföre det ock blifvit yrkadt, att denna ränta måtte få försvinna utan någon lösen från skattejorden.

Mot detta yrkande har man framställt den åsigten att skattehemmanen numera genom köp kommit att egas af personer, hvilka vid köpen fått billigare pris, och att således orättvisan skulle derigenom hafva blifvit borttagen, enär säterijorden betalats högre än den af grundräntan betungade jorden. Men är det väl möjligt, att man vid köp af ett hemman äfven köpt förbindelsen att stillatigande gifva sitt samtycke till hvad man anser innebära en genom flera generationer verkande orättvisa? Jag tror det icke. Jag tror deremot att grundräntans aflösning från skattejorden utan väsentlig löseskilling icke vore obilligt.

Men som den åsigten, att en någorlunda mot räntans nuvarande belopp svarande lösen bör till statsverket erläggas, synes vara ganska allmän och är ihärdigt försvarad; så tror jag ock, att det nu är bättre att medgifva en billig lösepenning, än att ännu ytterligare uppskjuta frågans afgörande. Jag vågar därför framställa följande förslag, dervid jag dock väsendtligt fäst at afseende vid de förhållanden, som ega rum i min hemort, der helt hemman med en grundränta af 145 R:dr är bevillningstaxerad till omkring 15,000 R:dr och säljes äfven för mindre understundom, och deri rustningsbesväret är så betungande, att bland Östra härads 380 skatte- och kronohemman under enskild disposition äro 234 $\frac{1}{5}$ rusthåll, ja, der det uti en socken med 20 $\frac{1}{2}$ mantal af sådana hemman äro 19 rusthåll och endast $\frac{1}{4}$ mantal kronoskatte, som icke är rusthållsställe.

Under förutsättning, att man icke vill nu borttaga rustningsbesväret ifrån rusthållshemmanen eller låta indelningsverket för arméen helt och hållet försvinna och derefter hafva rikets försvarsverk ordnad på annan grund, tror jag att, hela ordinarie räntan, således äfven af rusthållen och augmentshemmanen, bör indragas till statsverket, och att rusthållarna få uppbära från statsverket ersättning till lika belopp, hvartill rusthålls- och augmentsräntorna sammanslagna uppgå, mot fortfarande skyldighet att tillsvidare uppehålla rustningen på enahanda sätt som hittills. Räntor och tionde, som till andra ändamål äro anordnade borde naturligtvis äfven indragas till statsverket och ersättning derifrån sedan utgå till löntagare, kyrkor m. m.

Räntornas aflösning har jag föreställt mig kunna verkställas sålunda, att de efter 6 procent uträknas till kapital, men hvilket kapital, med afseende å de stora fördelar, som utlåningen af amorteringsbeloppen från skattejorden komme att för handeln, bergsbruket och fabriks- och handtverksnäringarne m. m., medföra, borde med 50 procent nedsättas, och återstoden, som utgjorde hvad som egentligen borde såsom lösen för grundräntorna utgå, amorteras under loppet af 30 år, sålunda, att hvarje år erlades $\frac{1}{30}$ -del, men att den till statsverket indragna ordinarie räntan och kronotionden under tiden minskades för hvarje år med 12 procent af den amortering, som blifvit inbetald. För att visa huru jag tänkt mig att amorteringen kunde sålunda fortgå, får jag såsom exempel anföra 1 mantal *Björkekull* i *Bexheda socken* med grundränta, som enligt de värden, hvarefter räntorna skola uträknas efter föreskrifterna i Kongl. förordningen den 23 Juli 1869, utgör 93 R:dr 75 öre. Kapitalet, deraf grundräntan utgör 6 procent, uppgår till 1,562 R:dr 50 öre, som borde minskas med 50 procent till 781 R:dr 25 öre, hvilket sistnämnda belopp borde till statsverket inbetalas inom 30 år, tillika med kronotionden, uppgående till 25 R:dr 92 öre och i kapitalet till 431 R:dr 35 öre eller, minskadt med 50 procent, till

215 R:dr 67 öre. Sammanräknadt skulle således till statsverket inbetalas 996 R:dr 92 öre R:mt.

				Årliga amor- teringen.		Ordinarie rän- tan och krono- tionen, min- skad med 12 procent af ut- betalda amor- teringsbe- loppet.	
Första året	(12 proc. af amorteringen	3,97.)		33	33	115	70
Andra året	(d:o	d:o	7,94)	33	33	111	53
Tredje året	(d:o	d:o	11,91.)	33	33	107	78
Fjerde året	(d:o	d:o	15,88)	33	33	103	79
Femte året	(d:o	d:o	19,85.)	33	33	99	82
Sjette året	(d:o	d:o	23,82.)	33	33	95	85
Sjunde året	(d:o	d:o	27,79.)	33	33	91	88
Åttonde året	(d:o	d:o	31,76.)	33	33	87	91
Nionde året	(d:o	d:o	35,73.)	33	33	83	94
Tionde året	(d:o	d:o	39,70.)	33	33	79	97
Elfte året	(d:o	d:o	43,67.)	33	33	76	—
Tolfte året	(d:o	d:o	47,64.)	33	33	72	03
Trettonde året	(d:o	d:o	51,61.)	33	33	68	06
Fjortonde året	(d:o	d:o	55,58.)	33	33	64	09
Femtonde året	(d:o	d:o	59,55.)	33	33	60	12
Sextonde året	(d:o	d:o	63,52.)	33	33	56	15
Sjuttonde året	(d:o	d:o	67,48.)	33	33	52	19
Adertonde året	(d:o	d:o	71,45.)	33	33	48	22
Nittonde året	(d:o	d:o	75,42.)	33	33	44	25
Tjugonde året	(d:o	d:o	79,39.)	33	33	40	28
Tjugoförsta året	(d:o	d:o	83,36.)	33	33	36	31
Tjugoandra året	(d:o	d:o	87,33.)	33	33	32	34
Tjugondetredje året	(d:o	d:o	91,30.)	33	33	28	37
Tjugondefjerde året	(d:o	d:o	95,27.)	33	33	24	40
Tjugondefemte året	(d:o	d:o	99,24.)	33	33	20	43
Tjugondesjette året	(d:o	d:o	103,21.)	33	33	16	46
Tjugondesjunde året	(d:o	d:o	107,18.)	33	33	12	49
Tjugondeåttonde året	(d:o	d:o	110,15.)	33	33	8	52
Tjugondenionde året	(d:o	d:o	115,12.)	33	33	4	55
Trettionde året	(d:o	d:o	119,09)	33	33		

I trettionde året hade således räntan och tionden försvunnit och amorteringen upphörde med nämnda år.

Mot detta förslag kunde kanske invändas, att de årliga beräkningarne blefve invecklade, men sedan första uträkningen till kapital vore verkställd, så blefve det årliga afslaget lätt att finna, och om ersättning borde lemnas härads-skrifvarne för deras arbete vid uträkningarne, vore sådant en ringa utgift för statsverket i förhållande till de fördelar en stor del af landets arbetsamma och betryckta jordbruksbefolkning derigenom tillskyndades.

Jag vågar därför vördsamt föreslå,

att Riksdagen beslutar, att ordinarie räntan och kronotionden må aflösas genom kapitalisering och årlig amortering, på sätt häröfvan föreslagits, eller på ännu bättre sätt, och att amorteringen må taga sin början redan med år 1872 eller, om sådant ej kan ske, så snart möjligt är.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1871.

S. Johnson,
från Jönköpings län.

N:o 25.

Af Herr J. Wedberg: Om anvisande af anslag till uppförande af nytt gymnastikhus för högre elementarläroverket i Strengnäs

Kongl. Maj:ts, i enlighet med Riksdagens önskan, utfärdade befallning rörande utvidgade vapenöfningar och öfningar i målskjutning vid de högre elementarläroverken har å vederbörande läroverksstyrelsers sida framkallat åtgärder för vinnandet af det fosterländska mål, som med denna förberedande krigsbildning